

Taustateoriamme on sosiaalipsykologi Henri Tajfelin ja hänen oppilaansa John C. Turnerin luoma sosiaalisen identiteetin teoria. Teorian mukaan yksilön käyttäytymistä joukossa ohjaavat niiden sosiaalisten ryhmien normit ja arvot, joihin hän kuuluu. Joukkotilanteet aktivoivat eri osia yksilön sosiaalisesta identiteetistä. Sosiaalinen identiteetti määrittelee esimerkiksi sen, millaisiin joukkokokoonnutumisiin ihminen on valmis lähtemään mukaan ja millaisina hän kokee erilaiset ryhmätilanteet. Tajfelin ajattelua sosiaalisen identiteetin teoriasta kokoava teos *Human Groups and Social Categories* ilmestyi vuonna 1981.

- <http://www.helsinki.fi/teol/pro/emo/tarkastelutapoja/sosiaalitieteet6.html>
- <https://www.avoin.helsinki.fi/oppimateriaalit/sosiaalipsykologia/tajfel.htm>
- <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/96923/GRADU-1429514131.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Aiheemme on erilaisten koulussa olleiden ryhmien vaikutus nuoren tämänhetkiseen käsitykseen omasta minäpystyvyydestään ryhmätilanteissa. Alakoulussa ja yläkoulussa ryhmä, jossa lapsi on viettänyt suurimman osan ajastaan, on oma luokka. Lukioon tai ammattikouluun siirryttäessä ryhmät vaihtuvat tiuhempaan eikä niiden pysyvyys ole samanlainen, jolloin niillä on erilainen vaikutus. Koulussa on luokkien lisäksi esimerkiksi erilaisia pienryhmiä, joilla on myös vaikutus yksilön sosiaaliseen identiteettiin ja siihen, kuinka hän kokee nykyään pystyvänsä toimimaan ryhmätilanteissa.

Tutkimusongelmaksi muotoilimme seuraavan kysymyksen. Miten aiemmat erilaiset kouluryhmät ovat vaikuttaneet nuoren käsitykseen omasta minäpystyvyydestään ryhmätilanteissa?

Alaongelmiksi valitsimme seuraavat kysymykset. Kokeeko nuori nämä vaikutukset enemmän positiivisina vai negatiivisina? Miten käsitys minäpystyvyyden muutoksesta näkyy tällä hetkellä nuoren suhtautumisessa ryhmätilanteisiin?

Hypoteesi:

Oletamme, että tutkimukseen osallistuvien kokemukset ja näkemykset voivat vaihdella hyvinkin paljon. Osa tutkimukseen osallistuneista saattaa olla sitä mieltä, että aiemmat kokemukset ja tilanteet koulussa olleissa ryhmissä ovat vaikuttaneet negatiivisesti omaan sosiaaliseen identiteettiin ja käsitykseen omasta minäpystyvyydestä. Esimerkiksi ryhmätilanteissa kiusaaminen on todennäköisesti vaikuttanut siihen negatiivisesti. Kuitenkin oletamme valtaosan vastanneista kokevan, että aiemmat ryhmätilanteet ovat vaikuttaneet positiivisesti heidän sosiaaliseen identiteettiinsä ja ryhmätilanteissa kokemaansa minäpystyvyyteen. Oletamme saavamme sellaisia tuloksia, joissa vastanneet esimerkiksi kokevat tulleen rohkeammiksi ja itsevarmemmiksi aiempien ryhmätilanteiden ansiosta.

Aineistonhankintametoodeiksi valitsimme Google Forms -kyselyn, joka suoritetaan noin 60-70 nuorelle sekä haastattelun, johon osallistuu 8 nuorta. Kysely suoritetaan Karhulan lukion oppilaille, jotka ovat 1.-3. luokkalaisia. Haastatteluun osallistuvat henkilöt ovat satunnaisesti valittuja. Iältään tutkimukseen osallistuvat ovat 16-21-vuotiaita lukiolaisia, ammattikoululaisia ja jo valmistuneita. Valitsimme ikäluokan 16-21-vuotiaat, koska heillä on jo melko hyvin kehittynyt kuva omasta minäpystyvyydestään ryhmätilanteissa. Haastattelussa on paikalla haastattelija ja haastateltava. Lisäksi haastattelut äänitetään. Google Forms -kyselyyn lähetetään linkki opiskelijoille. Tarkoitus on, että jokainen opiskelija tekee kyselyn itsenäisesti. Kyselyssä ja haastattelussa on eri kysymykset, mutta haastattelun kysymykset on kuitenkin suunniteltu syventämään kyselystä saatavaa materiaalia.

Teemme tutkimustamme mahdollisimman paljon yhdessä, vaikka olemmekin eri ryhmissä. Keskustelemme jokaisesta työvaiheesta, ja sovimme yhdessä mitä tehdään ja milloin. Tarvittaessa pyrimme pääsemään joillekin tunneille myös yhdessä, esimerkiksi Google

Forms -kyselyä laadittaessa ja aineistoa analysoidessa. Haastattelut toteutamme niin, että meillä on molemmilla 4 haastateltavaa. Muuten pyrimme tekemään jokaisen työvaiheen yhdessä. Pyrimme pysymään samassa tahdissa tutkimuksemme kanssa kuin kurssilla on tarkoitus. Suurimman osan aineistosta pyrimme saamaan kasaan syysloman jälkeiseen viikkoon mennessä.